

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20. botiga
BARCELONA || PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger. 2'50.

TIREM AL DRET

N el Nuevo Régimen, senmari federal, corresponen al 29 de setembre, D. Francisco Pi y Margall tracta d' explicar las gravíssimas declaracions consignadas en son article *Hablemos claro*, y à pesar de les explicacions pretenses, no logra atenuar la gravetat de aquell: Crech que serà molt difícil que alcansi à contenir la desbandada del partit federal.

Però, en efecte, no basta declarar: «En el articulo *Hablemos claro*, hemos dicho lo que es y no lo que debiera ser y lo que quisiéramos que fuera», si à continuació se persisteix en los mateixos errors, y s'abomira de aquella inclinació general, cada dia mes pronunciada en la gran massa republicana, en lo sentit de arribar à l'unió estreta del major número d'elements possible, baix un sol programa.

Quan lo patriarca del federalisme diu: «El común programa fuimos nosotros los primers que lo propusimos; para que se le acceptase haríamos el doloroso sacrificio de no exigir sino que se admitiesse sin reserves ni condicions la autonomía de la regió y el municipio» quan diu això no té en compte que demana l'unió anant tothom à casa d'ell y ab lo mateix dret podria pretindre cada una de las demés fraccions concertarla ab la condició de que anés tot-hom à casa d'elles. Això no es unió, sino absorció.

Ademés lo Sr. Pi, posteriorment, com si obrés mogut pel despit, en lloc de acentuar lo criteri de transigència, 'ns sorprén ab son famós programa, plé à curull de reformas prematuras, impracticables las mes d' elles, y aixeca ab aqueix nou credo una valla que imposibilita més y més la desitjada unió. No es així com procedeixen los homes polítichs que saben donar-se compte de les exigencies de la realitat.

Que 'm perdoni 'l Sr. Pi y Margall, si dich que lo mateix se contraria l' aspiració republicana dihen com en Castellar als seus amics: «Aneuse'n à la monarquia» qu' escrribint un programa plé de minnciositats de impossible realisació, que no ha filtrat ni pot filtrar en la conciencia pública, y dihen com ha vingut à dir D. Francisco als seus correligionaris: «Aqui teniu las taulas de la llei, no altereu una sola de las sevæs prescripcions, renunciéu à tota acció legal o revolucionaria y límitieuvs à propagar aquestas doctrinas, fins y à tant que 'l país se conveni de la bondat de la méva obra.» Igual lo que va fer en Castellar que lo que ha fet en

Pi y Margall, no serveix mes que perpetuar fins un temps indefinit lo predomini de la monarquia. No hi ha més diferencia sino que D. Emilio va ferho desvergonyidament, mentres que D. Francisco ho fa tal vegada sense advertirho. Pero l' resultat es lo mateix.

Suposa *El Nuevo Régimen* que fins es impossible que 'ls republicans fém tots junts la propaganda cuando tan hondas diferencias nos separan en lo politico, en lo económico, en lo social y aún en lo humano.

En lo humà sobre tot! Precisament de això's dol y d' això's queixa la massa republicana. Fins ha arribat à creure, y en certa manera no li falta la rabò, que las diferencias políticas, económicas y socials no son mes que pretextos per mantener la diferenciación de las fracciones y satisfacer las passions humanas, conservant las jefaturas permanentes, y alentant las funestas rivalitats, que sols poden satisfacer l' amor propi del estat major de cada grupo. Aquestas son las diferencias humanas, que millor haurian de anomenar-se *inhumanas*, en consideració als efectes que produueixen.

Pero no està lluny lo dia en que 'ls republicans que no sentin altra aspiració que l' bé de la patria, sabrán prescindir de l' influencia de totas aqueixas oligarquias, que pugnan ab lo sentit práctich y fins ab lo sentit democràtic de las nostres idees, no està lluny lo dia en que s' apartaran d' aquest cùmul de miserias y petitesas.

Lo poble republicà es honrat y recte, y està ja cuyt de tants perfils, que no conduheixen mes que à la impotencia y al aniquilament. Ell veurà que 'ns ha unit sempre lo essencial ó siga la idea republicana sense adjetius, mentres que lo secundari es lo únic que 'ns separa, y sabrà prescindir de lo últim que no val res, per assegurar lo primer, que ho val tot.

L' aspiració práctica a sustituir los poders permanents y hereditaris de la monarquia, pels poders amovibles y electius propis de la forma republicana democrática, basta de moment per donar útil exercici à l' activitat de la present generació. Lo demés ha de venir més tard, y l' mateix pais qu' dintre de la República disposarà del sufragi universal practicat ab imparcialitat y ab puresa, anirà indicant las reformas que més s' adaptin à las sevæs necessitats: y per la séva part los poders públics no haurán de fer més que atemperarse à aqueixas indicacions soberanas.

Discutir avuy sobre l' millor cultiu que correspon al camp, quan encare no possehim la terra, ni podem apreciar la sahó que 's presentarà, es perdre l' temps ridículament, quan lo que importa es procurar la conquesta del terreno.

¿Cóm la lograrém? Estém cansats de dirlo: per l' únic medi possible: combatent units, sense desmayar y ab energia, acudint al sufragi universal, qu' es avuy un' arma y ha de ser dintre de la República l' únic medi licit per l' exercici regular del poder; destruïnt las cábals y 'ls abusos dels xanxullers monárquichs; arrastrant à l' opinió darrera nostre, caldejantla, enardinila, interessantla en la nostra causa.

Si ademés de ser valents y constants som honrats y desinteressats y prescindim de certs elements insans y brutos qu' en los ajuntaments y en las diputacions putinejan ab los monárquichs; si no tenim reparo en expulsar de las nostras filas sense contemplacions à qui no siga digno de figurarhi, 'ns crearém, en mitj del general abatiment que avuy domina, l' únic núcleo fort y robust de opinó capás de regenerar à questa patria desventurada. Y ja no haurém de disentir à priori si la República ha de venir pels medis legals ó pels medis revolucionaris; vindrà portada per l' entusiasme del pais, per la té en la pureza dels procediments democràtics, per la confiança en los homes, que durant las rudas probas del combat l' hajan sapiguda mereixer; per las culpas irremediables dels monárquichs.

Quan arribi l' hora, no será precis anar furtivamente als quartels à comprometre à unes quantas dotzenas de sargentos... La forsa pública, com altres vegadas, se posará espontaneament al servey de la nació.

P. K.

O Sultán del Marroch no paga la indemnisió de guerra, olvidant lo compromís que va contreure.

Y 'ls rissenys, per la sev part estan arma al brás, de tamanha que s' ha prohibit als soldats de la garnició de Melilla acostarse als limits del camp, per evitar qualsevol agressió.

Tals son los fruyis qu' hem recullit de las gloriosas empresas del héroe de Sagunto, com à diplomátich y com à guerrero.

Per obtenir aquest resultat no valia la pena d' encendre 'ls ciris del altar ahont van celebrarse las missas de campanya.

¡Ay senyor! ¡Y pensar que van gastarse tants diners en cera! ¡Quina encerada mes colossal!

La població en massa de Viena ha fet una manifestació pública, reclamant lo sufragi universal.

Allà no 'l tenen y 'l volen. Y aquí, en cambi, 'l temim y 'l desdenyem.

Veritat es que aquí ha acabat per convertirse en la tupinada universal. Pero nosaltres ne tenim la culpa per consentirlo. Hora seria ja de que 'l poble 's decidís à tot, inclus à rompre l' tupí dels tupinaires.

Lo bisbe Catalá ha suprimit lo curs que 's donava al seminari à alumnos agregats al Institut.

Aixó vol dir qu' ell tampoc ha pogut resistir la ruinosa competència dels jesuïtes i dels escolapis. ¿Si això li succeix a tot un bisbe, qu' es lo que no'ls passarà als pobres seglars, directors de col·legis, que no tenen bâcul per apoyar-se?

D. Emilio Castelar ha passat per Barcelona, d' esquitllentas, de manera que quan lo pùblic vâ enterrarse de la seva arribada, ja havia tocat el dos, pel tren de França.

Crech que vâ fer molt bé. Algú hauria pogut recordar-li la gran batalla que 'ls republicans varen tenir de sostenir pera treure'l diputat en las primeres Corts de la Restauració, y las sevâs promeses republicanes, com a prova d' etern agrahiment.

Algú altre l' hauria pogut acompañar al Teatro Calvo-Vico, ahont al any 88, quan ja *apenas se llama Pedro*, afirmava solemnement encare l' seu amor è la causa de la República.

A cada pás que hauria donat a través dels nostres carrers, D. Emilio hauria tingut motius per tornar-se roig, per molt temps.

Y al arribar a Roma l' Papa li hauria dit:

—Qué tens Emilio, qu' estàs tan sofocat?

Al nou bisbe protestant, Sr. Cabrera, 'ls periódichs neos l' atacan, aclucant els ulls, com els toros que embesteixen. Així *El Correo español* li diu:

«Oh si jamás hubieras conocido a la Pepa, cómplece de tus delitos y apostasía, que siempre principia, como terminan las comedias, con un casamiento!»

Algú dirà en vista de això: ¡Viva la Pepa!

Pero nosaltres li diré: Sr. Cabrera quina necessitat tenia de ferse protestant y de casarse? Si en lloc de pendre a donya Pepa per muller, l' hagués presa per majordona, hauria lograt lo mateix que ara, y 'ls neos, en lloc de mal-parlarlo, l' presentarien com un sacerdot exemplar y un viu exemple de totes las virtuts.

Lo segon article de la serie sobre la propietat del *Diluvi*, publicat ahir per l' *Esquella de la Torratxa*, resulta molt mes interessant que l' primer, no sols per lo que diu, sino també per lo que deixa entreveure.

Y l' *Diluvi* qu' en la qüestió de *La Salvadora* vâ sufrir una revolcada de primera, continua fugint d' estudi, y parlant, per tota contesta y encare per boca de ganso, de l' herència Arús y del Sr. Almirall, assumptos que res tenen que veure ab la qüestió que's debat.

Aquí poden veure un exemple de lo que valen aquests perdonas-vidas, quan troben algú que sab per-salarlos las peras a quarto.

Crònica sacerdotal.

Un capellà protestant de Morawice (Eslovàquia) y al mateix temps pare de família, y molt aficionat al mam, un dia qu' estava enfadat, vâ agafar l' escopeta, perseguint al seu noi gran. Un germà de aquest vâ ajonellàrseli als peus, privantli l' pàs, y l' capellà vâ dispararli un tiro, deixantlo ferit mortalment.

Los catòlichs dirán: —¿Veyeu? Aquest parricida no era dels nostres: aquest parricida era protestant.

**

Vajin llegint, que ara trobaré un exemplar castissamet catòlic.

Lo rector de Brenoux (Fransa), sent de nit vâ rebre la visita de un seminarista de Nîmes, que ja havia rebut las primeras ordres, demandantli que l' confessés; y quan lo rector se disposava a ferho, aquell fadri de capellà vâ saltarli al coll ab tanta furia, que ab una mica mes l' escanya.

Afortunadament un nebó del rector que dormia en una cambra inmediata, al sentir soroll, sortí inopinadament, evitant que 's consumés aquell alevós assassinat.

Se creu que l' movil del criminal era l' robo.

Y ara fém creu, y fins un altre dia.

Vaja, que l' fiscal de la Audiencia n' ha fet una mica massa. ¿Ahont s' es vist anar-se a la presó y disporar que nuestro querido Salvador, com li diuhen els jesuïtes, cambihi l' quartu de preferència per un calabosso, y l' llit ab somier y dos matalassos, i er un pelut y una manta, com un altre prés qualsevol?

Es a dir que ja no hi ha classes?

Lo Sr. Tapia havia de considerar que un criminal que ha fet una vintena de morts y una cinquantena de ferits, no es un home vulgar, ni molt menos. O si no miri las consideracions que li guardan los jesuïtes, y 'ls mimos y 'ls requisidets ab que l' obsequian.

**

Y després, que avny dia, un llit ben tou, y uns àpats ben arreglades, contribueixen a mantenir calentó y satisfet l' esperit religiós, que després de tants esforços varen lograr infiltrar en l' ànima del reo. Las fieras se domestican ab magarrufas y bons bocins.

Reparin sino, com al veures obligat a cumplir las

ordres del Sr. Tapia, nuestro querido Salvador, vâ descantellarse de tal manera, que ab una mica mes pert en menos de un minut tot lo que havia guanyat en lo camí de la seva eterna salvació.

¡Ja veuen de què depen la salvació de un' ànima: de un llit ab somier y de unes costelletas a la brasa!

Lo Circul de la Unió Republicana (Lluna, 14, 1er) vâ celebrar lo segon aniversari de la seva fundació ab alguns festeigs havent sigut contrataçons l' orquestra vella de Montblanch dirigida per D. Jaume Escuté, qu' en companyia de la societat coral *La Violeta* sigué molt aplaudida. La passada, que s' organisa als acorts de la Marellesa produí l' major entusiasme en aquells democràtics carreys.

CARTAS DE FORA. — *Miravet de Ebro.* — En Joseph dels Bous te un hoste, ensotanat, coneut per Cavallé, que segons se diu pel poble, ha sigut objecte de les mes carinyoses distincions per part de la majordoma. En Josephet podrà dir: —Hostes vinqueren que de casa 'ns tragueren.

** *Igualada.* — Ha extranyat molt que haventse mort la dona del Conseller del *Circul de la Unió republicana*, aquest tingües la poca solta de posar al balcó del Circul la bandera no sé quina confraria religiosa, com ho fan los llançants quan se mor algú de la seva família. No falta sino que la reacció ultramontana que s' fica per tot, com la pudó, penetrar també en los círculs republicans.

** *Monistrol de Montserrat.* — S' ha celebrat lo matrimoni de Antonia Costa y Francisco Peris, prescindint de tota ceremonia religiosa. — Desitjem als nuvis la major felicitat.

** *Reus.* — Després de celebrar-se a San Francisco una misa en sufragi de l' ànima de un difunt, que havia sigut enterrat lo dia avants, y quan ja 'l dol, al retirar-se, havia arribat a la porta de l' iglesia, Mossen Boqueras vâ agafar a la filla del mort y la reptà en termes descompassats, dihent que havian deixat morir al seu pare sense sagraments, y que tenia un gran pecat a la conciencia. Ara pregunto jo: ¿Si en lloc de fer dir una senzilla missa, hagués encarregat la familia un enterrament dels mes cars, hauria tingut lloc aquesta repugnant escena?

** *Calonge.* — Tenim un ensotanat que quant sent cantar *La Marellesa* s' posa nerviós. Així ho ha demostrat distintas vegadas, una entre elles, en que havent sentit a dos obrers que la cantaven, procurà que l' arcald envies a buscar al amo dels mateixos. Pero com l' himne francés es legal a Espanya: haurà de menjar Marellesa vulgas no vulgas, per més que 'l tal home negre cregui, com es veritat, que la reacció ultramontana, de aquest mal ha de morir, es a dir: de que 'l poble s'apaga mantenir l' esperit republicà.

** *Olot* — ¡Quina manifestació més carcatòlica va organizar per anar a rebre a una parella de jesuïtes que han vingut aquí a fer la propaganda! Va sortir tota la farda mística: frares de San Francesch, frares carmelitans, pares escolapis, capellans, sagistans, escolants, etc., etc., tot negre, tot fosch, tot tétric, com los pensaments y las intencions de la reacció. Y anaven tots baladrejant un coro, que no se 'podrà entendre res. En aquests temps de llibertat democràtica, probin los republicans de fer una manifestació en la via pública y veurán si 'ls deixa.

— Pero la nota culminant era l' assistència al acte del Ajuntament en corporació, presidit per un arcald que blasfema de demòcrata: — Lo que pot l' hipocrisia! ¡Qué diran los nostres pares que per netear a Espanya de la plaga frailesca van fer tan grans sacrificis, si tornavan al mon y veyan lo que passa!

ANIVERSARI

Ja ha fet un any. Los rifeños, ben convensuts de que Espanya profanava una montanya, de la que 's creyan s' es duenyos, ab sa picardia inmunda.

y procurantse amagar, ens van dar — dignèmho clar — ens van dà una bona tunda.

— Fillets de Deu! ¡quan aquí vam tenir sols una idea de la jugada que 'ns feya la canalla marroqui!...

— ¡Quan varem pogut enterarnos de que 'l moro 'ns escapia y, sobre això, s' atrevia poch menos que a desafiar-nos!...

— L' Espanya en pes's aixecà, la nostra sanch va inflamarse y en mil pobles va llenarsse lo crit de: — Tots cap allà!

— Lo ministre de la Guerra consulta als braus veterans registrant libres y planos y transbalsant cel y terra.

— ¡Que surti l' artilleria, que tal cos comensi a armarse, que 'ns estiguï a punt d' embarcar-se tota la caballeria!

— Que 's juntin tants batallons, que las fiducions no parin y que 'ls arsenals preparin eden barcos de municions.

— Si se'n belluga de tropa! si 'n sabem d' entussiasmarnos!

Sembla que aném a menjar-nos l' Afrika, l' Assia y l' Europa. Dos regiments cap aquí, tres divisions cap allà,

aquests ja 's van a embarcar, aquells ja van a surti...

— Respirém polvora, foch; no vivim, no sosseguem... ¡Mori'l Riff! ¡Mori'l Marroc!

Lo mon ens guayta assombrat y diu ab rialleta extranya:

— Sembla que 'l lleó d' Espanya al últim s' ha despertat...

— Pobre lleó!... ¡Va estar bé!

Al mes justet y cabal ja trajinava bossal

lo mateix que un perdigué.

L' exèrcit que ab tals quebrants acabavam d' enviá allí,

s' havia de redhibi

a oir missa y a fer sanctus.

L' antic heroi de Calaf

no sabia fer res mes

que gastar forsa dinés

y brenà ab Muley Arafa.

Y la bandera, qu' estava

onejant groga y vermella,

al veure la gresca aquella

anava quedantse blava...

Lo fort de Sidi-Guariaix

va tornar-se lentament

una garita que 'l vent

ja 's cuydà de tirar a baix.

La tan célebre embaixada

que 'l del lloren va d' a efecte,

anà prenent tot l' aspecte

d' una hermosa engallinada.

Y als pendons y oriflamas

y arreplegant la motxilla,

varem tornar de Melilla

ab la quâ entre les camas.

Ja ha fet un any. La funció completament acabada,

podem dir d' una vegada:

— ¿Qué ha passat en conclusió?

Que vam carregá 'ls neulés,

que als difunts se 'ls ha enterrat

que 'ls moros se 'ns han rifat

y prou. No ha passat res mes.

C. GUMÀ.

Dintre de pochs días:

LA SALSA DEL AMOR

DEDICADA ALS LECTORS DE

«LA CAMPANA DE GRACIA»

per C. GUMÀ * Ilustració de M. Moliné

Preguem als corresponents que fassin lo pedido a la major brevetat, perque la impresió de l' obra està ade-lantadíssima.

LOS GATS DE LA CATEDRAL

(CONFERENCE AB UN INDIVIDUO DEL GREMI.)

ALUT y ratas, gat ilustre: ¿qu' es veritat això que diuhem de que us volen expulsar de la Catedral?

— La pura veritat. Los canonjes, nous Herodes de la juventut gatuna, han decretat implacablement la nostra abolició radical y definitiva.

— Es dir que va de serio?

— ¿Que si hi va?

— Ay de mi!

— Ay de mi...

com diuhem en *El rey que rabió*: las resolucions de las potestats eclesiàsticas no admeten apelació de cap genero. Som gats al ayuga; es a dir, estém lloestos.

— La noticia us deu haver causat una impressió terrible ¿veritat?

— Ja pots figurart'ho!... ¡Una vida tan regalada que 'ns emportavam en aquests claustres!....

— ¿Hi estauv' bé?

— Com uns reys constitucionals. Aquí no 'ns faltava res: la vista, l' oido, l' paladar... tots los nostres sentits s' hi recreavan.

— ¿La vista?

— Si. L' dia del ou com balla presenciamav desde 'ls recorrs de las capellas lo quadro pintoresch que aquestas arcadas oferian. ¡Aquella munio de gent! ¡aqueellas comitivas de soldats donant dissimuladas empentes a las ninyeras! ¡aqueell vol de criatures que s' encantavan davant del joch de l' ayuga y mirevan ab un ull l' ou ballant y l' altre 'ls penjolls de cireras!... ¡May més! ¡ja no ho veurán may més!...

— Y l' oido ¿de quina manera us lo recreavan?

— De mil! Ara escoltant las notes sonors de las campanas veinhas; ara recullint los fragments de música sacra que s' escapavan per la porta en las festas solemnes... ara estirant l' orella y empapantnos de

dis'ab son amo, per veure si feya derrogar aquest bando tirànic y arbitrari!... Pero estém sols, abandonats, sense amparo de ningú: la gent honrada no 'ns defensa y 'ls gitans diu que ja s' estan à la porta esperant ab lo sach à la mà lo moment de la nostra expulsió definitiva.

—¿Ja heu recorregut als canonjes? ¿Per què no miréu d'arreglarho tot amistosament?

—¡Home! si ja ho hem fet! A la primera comissió que vam enviarhi, van rebrela à puntadas de peu; à la segona à cops d'escombra...

—¿Y à la tercera?

—No l'han rebuda de cap modo, perque no més n' hi hem enviat dugas.

—La veritat es, de totes maneras, que 'l cabildo funda la vostra expulsió en un motiu molt serio.

—¿Sí? À veure: qué diu lo cabildo.

—Prou que ho sabis!... Los canonjes afirman que us treuen d' aquí perque vosaltres... vosaltres...

—Be ¿qué? ¿qué fem nosaltres?...

—Sembla que us permetéu una pila de llibertats... y que cometeu verdaderas inconveniencies...

—¡Es fals! ¡completament fals! Los gats allotjats en aquesta santa casa tenen perfecta noció dels seus devers, y són incapços de fer ni mes ni menos que lo que fan los gats dels demés puestos. ¡Prou que ho sab lo clero això!...

—¿Sí? Y donchs ¿per què creus que us trenhen?

—¿Per què? Jo t' ho diré. Som les primeres víctimes de l'actual guerra religiosa. Lo cabildo catedral mira ab mals ulls la preponderància que 'ls frares han adquirit... y yet'ho aquí explicat. Ens sacrifican à la secreta inquina que als frares professan.

—¿Pero què hi teniu que veure vosaltres ab ells?

—Res; pero aquí està la nostra fatalitat. Algú ha dit als canonjes que 'ls gats d' aquí... som una colla de gats dels frares....

FANTÀSTICH.

uerto-Rico està à punt de convertir-se en Puerto-pobre. Sembla que hi ha hagut qui ha procurat invadir l' illa de duros mejicans, que valen deu ralets à penas, fentlos circular com si valguessin cinch pessetas. Lo disgust ab aquest motiu es general.

Y ara no malicinchin: al dir general, consti que no aludeixo poch ni molt al general Dabán.

**

Jo estaria ben fresh si algú s' arribés à figurar que l' aludeixo. La Correspondencia militar va ferho, y 'l govern li va posar desseguida 'ls peus à rotllo, denunciàntla y encausantla.

Aquí ho arreglém aixís.

No som com els ximples dels francesos, que quan descobreixen un Panamá arriban fins al extrem d' enviar ex-ministres à presiri. Aquí 'ls presiris s' han fet pels periodistas que s' atreveixen à ficarse en camises d' onze varas, es à dir ab duros mejicans y ab entorxats de generals.

Qui mana mana... y al que xerra /duro/
Y no duro mejicá.

Los xinetes, desde que van rebre la pallissa del Pin-yach, no saben lo que 'ls passa. Estàn insubordinats y reina en l' exèrcit la confusió mes espantosa. Ca-reixen de viures y tiran los fusells en l' ayre.

May, en cap altre exèrcit del mon, s' ha vist una desmoralisació més gran.

Desde que 'la braus japonesos els van esbotzar la grua, no poden donar un pas que no 's trepitjin la qua.

A casa del ministre de la Guerra, pochs días després de las maniobras militars, va celebrarse un àpat al qual van assistirhi 150 convidats, tots ells generals y tots ells residents à Madrid.

Aquestas son las maniobras que més deuen agradar à aquells héroes invictes de la patria.

¡Ay dels galliners lo dia que alsan lo crit enèrgich de:—Guerra al pavo truffé!.... ¡Quin derramament de.... xampany!....

La protesta dels bisbes espanyols contra la consagració de un prelat protestant no deixa de prestarse à tota mena de consideracions.

Mirada la cosa en serio, resulta que la llibertat de conciència sancionada per las lleys del Estat ha d' estar actualment molt decayguda, quan los bisbes s' atreveixen à tenir tantas agallas.

**

Mirada còmicament, la protesta dels bisbes demosta que 'l protestantisme ha fet à Espanya més camí de lo que tothom se figura.

Fins ells mateixos, desde 'l moment que protestan, se converteixen en protestants.

**

Pero fassin lo que vulguin y cridin lo que 'ls dona la gana, no podrán evitar que 'l país digui:

—¿Quí us empeny que tan rodoleu? ¿Per ventura l' Estat ha deixat de pagarlos l' assignació que te-niu senyalada en lo pressupost?

—Ah! lo que 'ls dol als bisbes precisament, es que 's presenti un colega protestant y 's posi à fer de l' ofici, sense cobrar un céntim del govern.

La influència dels cigrons místichs es infinitament mes gran de lo que molts se figuren.

Si 'l Sr. Aguilera no ha vingut à Barcelona, en canbi s' ha passejat per la finca de 'n Samà, per Tarragona y Reus.

A la finca del Marqués de Marianao va tenir ocasió de admirar la gran colecció zoològica, que constiueix l' ornament de aquella possessió.

—Sr. Ministre—va dir un bromista que figurava en la comitiva:—aqui té als electors que han donat al Marqués l' acta de Gandesa. Lo Marqués, en just agrahiment els fà la vida.

**

A Tarragona gran àpat. Y gran fartori à Reus.

Perque 'l Sr. Aguilera ha vingut à Catalunya à estudiar las necessitats de la industria y de l' agricultura, y ja es sabut qu' en lloc s' estudian mes seriament aqueixas necessitats, com al entorn de una taula ben servida, ab la copa al davant y la forquilla als dits.

Un pagès del camp de Tarragona, al veure aquell tros d' home, va dir ab la major ingenuitat:

—Si tots els ministres son com aquest y nosaltres hem de mantindrels, ja no estranyo que 'ls pagos siguin tan pujats. ¡Recristina! A lo menos fa cent carnícieres.

Llegeixo en un periódich que 'l coro del Centro republicà de Reus va obsequiar al Sr. Aguilera ab una cantada.

—¿Que no hi ha coristas monàrquichs en aquesta terra?—va preguntar un acompañant del ministre.

—No, senyor—va respondre un ganxet—y si n' hi hagués tampoch estarian en disposició de cantar: tots tindrian la boca ocupada.

La Dinastía ataca à la República francesa perque obliga als seminaristas y novicis à cumplir lo servey militar com los demés ciutadans.

Verdaderament: als homes que aspiran à vestir fal-dillas, la Dinastía no deu considerarlos prou dignes de servir à la patria.

Y en l' impossibilitat de vestir l' honrós uniforme, mes val que fassin com los nostres ensotanats: que tén per cabecillas.

En Sagasta ha dit que las últimas eleccions de diputats provincials han sigut unes eleccions modelo.

—Modelo de què? ¿De barra?

—Conformes!

En Borbón y Castellví al declararse pretendent à la corona francesa, va adjudicarse l' titul de duch de Anjou (Anjú).

Ab una mica mes se declara Duch d' Enjup, que en terra de Valls vol dir safreig.

Lo qual vindrà à explicar fins à cert punt perque la candidatura de aquest nou pretendent à la corona s' ha ofegat en molt poca aigua.

En Capdepont ha nombrat bisbe à un seu proxímp parent.

Vels'hi aquí perque serveixen los hereus y successors dels autichs progressistas: per repartir mitras entre 'ls individuos de la familia.

Avuy lo tenir à un parent ministre vé com l' anell al dit.

Y no com un anell qualsevol: com un anell de bisbe.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.º XABADA.—Cor-nu-de-Ula.
- 2.º TRENCÀ-CLOSCAS.—El Trobador de Belchite.
- 3.º CONVERSA.—Rafel
- 4.º GEROGLIFICH.—Entre Llinds y Granollers, Cardedeu.

Han endavatinat totas las solucions los ciutadans E. Clarassó, A. Capdevila de R., y Nen de la Bonica; n' han endavinades 3, Joan Camprubi, R. Escoda, Noy Moreno y Biel Ferré y Biset; 2, Patata y Mellaito y A. B. Zamora; y 1 no més, Apotecari y N. P. R.

XARADA

Los fideus sou una hu-dos y Dos-terça nom de dona quarta-terça animal dona que à voltas es fastigós.

Nom de dona dos-terça, y si vols que 't digni més, tothom té quarta-terça y una hortalissa 'l tot es.

ME. EUGÓN.

ENDAVINALLA

Soch quan entre amichs estich fruy molt rich; quan faig forcas y no xerro, soch de ferro: quan xerro y forcas no cal, animal. Sent tres cosas diferents veyas, lector si m' entents.

DR. TRANQUIL.

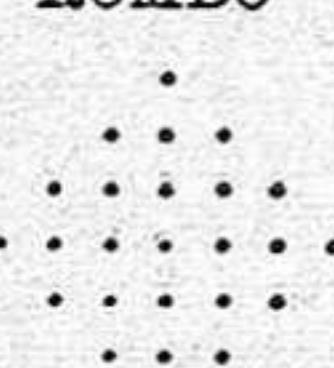
TRENCA-CLOSCAS

SOL DO RE LA

Formar ab aquestas notas musicals lo titul de un «plaudit drama castellà».

WEBER.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Segona: animal casullà.—Tercera: prenda de vestir.—Quarta: poble català.—Quinta: en las iglesias n' hi ha.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

F. SOLÉ.

GEROGLIFICH

sant

JO, TU Y ELL.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Galtés, Tonto de Fira, P. Alegre, Pep de Gracia, A. S. Novici, Gayter del Panadés, J. P. (Xaramí), J. Casals, Antonia O., Miguel de las Dallas, A. Teruel Siera, Ll. Busquel, Zerep, Joan R. y Carreras, J. Morros, J. Suñagrasa, Camàlich de Lleida, E. y J. Marcet, P. Giró y B. de V., A. Font, Francisco Comas, Pepet del Camp, Merino S., F. de la Rosa, M. Cavallé, Joan de la C. Palmerola, Dr. Tranquil, I. Sala, A. Tnarref, A. Vargas, R. Padró, F. Codina, Maquinista, Pere del Prat, J. Bolera, Pere Prats Vila, y J. Boher Casellas:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Carlos Gispert, Miquel que-sí, Samuel Grau, S. Nas F., E. Clarassó, Galan de Llansa, H. Vilà, J. Baguña S., Magí Casanovas, Enrich Pons, Joanet Rocavent, J. F. D. (a) Rey Nano, J. F. Durban, Pepet del Camp, Pere Carreras, A. B. Zamora, Aguilera, K. a-k-a-k, Palau de Riera, P. B. R., J. Ferreté, Un Músich, Tarré, y J. Pont y Espasa:—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Cutatadà A. Llimona: Està molt Lé: molas gracies.—F. Mario: Es molt fluix.—Pelman: Peça del mateix mal.—S. Rodriguez y M.: Gracias per l' envio.—T. P.: La forma de la composició no està mala; però l' tema es gastat.—Candor Salamé: Hi ha bastants ripis: ¿no podrà enviar alguna altra cosa mes correcta y mes salada?—J. Racudé: La forma del article es desestable.—J. Arquer Rovira: Està molt bé.—Dolors Mont: Idem.—Lluís Salvador: Idem la mes curta: la llarga està inspirada en un pensament molt gastat.—J. Vidal T.: Es manso.—P. Montanyola: Veurem de aprofitarlo.—J. F. (Salt): La carta volent dir molt no diu res.—Soledat: No va prou bé.—Ramonet: Rebut l' envio: va bé: sobre aquell assumpte dintre de poch li escriurém.—Pere Lloret Aeroftàrem! epígrama: lo démix fug del gènere propi de nostres publicacions.—R. A. S.: Si vosté sabia que aquells fulans estan al servei dels jesuïtas!—S. de C.: No va prou bé.—A. de Moragas: Lo mateix li dihém.—R. Vidal: Una mica escusarà aniria molt bé: j' ns permetrà fer-ho.—R. Alonso: Queda acceptada la composició.—J. P. (Perelada): Certas coses sols poden dirse en las iglesias; en los periódichs, no hi ha medi decorós ni de contarlas.—J. Puig Cassanyas: Rebuda la composició. ¿Seria abusar de vosté que n' hi demanessem un' altra mes curta y si pogués ser festiva millor?—M. Badi.: Va molt bé, sobre tot la primera.—J. Alamaliv: No 'ns acaba de convence: envíhi un' altra cosa mes aixeràda, que vosté 'n sab.—E. A. Pjoan: Ens ha agratrat molt; pero per posarho en lletres de motll es massa verdures.—Batxiller de rebost: No està mal.—I. Camprubi Nadal: Veurem de aprofitar alguna cosa.—Vidal Mejor: Es molt incorrecte.—J. Salleutge: Aprofitaré la primera.—J. T. y R.: Lo sonet es molt defectuós y no té gaire gracia.—A. Bargas: No podem parlarne.—J. Molas: Ens sembla que podrà enviar-nos alguna cosa que anés mes bé.—Vallesé: 'L tems es molt vell.—J. Roselló: No 'ns fa 'l pes.—A. Viader: Si fos mes concret y escrit ab un istil mes viu, podrà ben anar.—F. Figueras R.: Va molt bé: mil gracies.—Antonet del Corral: Hi ha alguns versos ripiosos é incorrectes.—J. Pujadas Truch: Si no tot, aprofitaré alguna cosa.

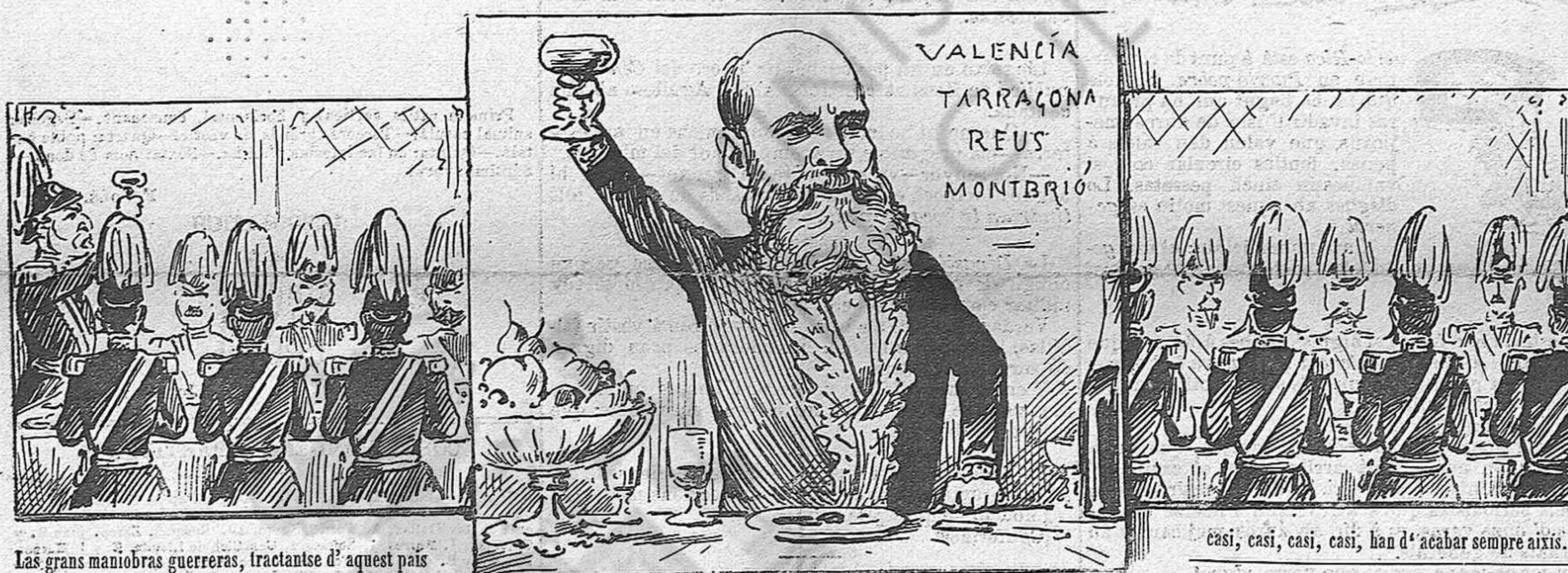
LOPEZ, Editor.—Rambla del Centre, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

LAS LLUYTAS DELS NOSTRES DIAS

Si 'ls que fan això dels pesos
continuan la seva obra,
lo que avuy es Puerto-Rico
aviat serà Puerto-Pobre.

casi, casi, casi, han d' acabar sempre així.

L' home de Gobernació
estudiant la producció.

Los bisbes que cobran, protestant contra l' que ho fa de franch.

Motiu d' una conversió.

Motiu d' una desconversió.

